

Казки про тварин

Зка про дідового півника і бабину куроч

Казка про дідового півника і бабину курочку Десь за річкою, за лугом, за низеньким перелазом жили собі старенькі дідусь з бабусею. Нікого на білому світі вони не мали — ні дітей, ні внуків, ні правнуків. Навіть корівки чи кізочки у них не було. У дідуса був півник, в бабусі — курочка.

Курочка кожного дня несла яєчко. Бабуся продасть яєчко — й виручить гроші на сіль, на мило, на гас. А в діда грошей немає: який йому з півня хосен. Надоїло бабі позичати з свого добра дідові й каже вона:

— В тебе є півник. Най знесе і тобі яєчко. Та не хотів півник знести яєчка. Розсердився дід і прогнав його.

Стрибнув півень на перелаз, закукурікав і помандрував у світ. Іде дорогами-шляхами, селами-містами, шукає пристанища. Перейшов він через широкий луг, перелетів річку й опинився в густому темному лісі. Зустрічає він ведмедя. Ведмідь і питає півника:

— Куди ти йдеш? Відповідає йому півник:

— Прогнав мене дід, іду я до світлого царя найматися.

— Піду і я! Буде нас двоє, легше до царя потрапимо, легше на службу станемо! — мовить ведмідь.

— Ставай за мною! — каже впевнено півень. Ідуть двоє. Попереду півень, за ним ведмідь.

Пройшли один ліс, пройшли другий, пройшли і третій. В четвертому лісі, біля самих полонин, зустрічають вовка.

— Куди, півнику, з моїм вуйком путь тримаєш?

— Прогнав мене дід, іду я до світлого царя на службу найматися! — відповідає півень.

— Візьміть і мене з собою. На полонині нічим поживитися, вівчарі пильно вартують овець! — каже вовк.

— Що ж, коли просишся, ходи! Ставай третім! Ідуть втрьох: півник, ведмідь і вовк. Перейшли полонину, подалися одною яругою, другою, третьою. В четвертій ярузі зустрічають лисичку.

— Куди ти, півнику, з вуйком ведмедем і братиком вовком ідеш? — питає лисиця.

— Прогнав мене дід, іду я до світлого царя на службу найматися.

— Візьміть і мене! В селі люди замки на всі курники повішали, гусей, качат позамикали.

Доведеться з голоду помирати! — скаржиться лисиця.

— Ставай четвертою! — мовить півник.— Будеш у нашій компанії!

Ідуть вже четверо: півник, ведмідь, вовк і лисичка. Перейшли звори, перейшли ріки, поля і ниви.

Коли бачили садиби, обминали їх, щоб не потрапити людям на очі. Нарешті добралися до царських палат.

Вилетів півень на золоті ворота, закукурікав:

— Кукуріку, я тут, світлий царю! Почув цар й каже своєму слугі:

— Іди, запитай, що хоче півень. Півник каже:

— Прогнав мене дід з дому, прийшов я царю служити.

Наказав цар, щоб півня впустили між курей. Коли підійшли до курника, каже півень царському слугі:

— Впусти в курник і мою сестричку лисичку!

— Най іде!

Залізла лисичка в курник і всіх курей передушила. На другий день рано-вранці вилетів півник на царські ворота й кричить:

— Кукуріку, я тут, світлий царю! Прокинувся цар і наказав замкнути півня в стайню до коней.

Просить півень царського слугу:

— Впусти до стайні й мого братика вовка! Впустив слуга разом із півнем до стайні й вовка, а сам пішов. А вовк загриз усіх коней.

Рано-вранці півень знову на царських воротах виспівує:

— Кукуріку, я тут, світлий царю! Розізлився цар, що півень йому заважає спати, наказує слугі:

— Замкни того півня, та так, щоб більше не будив мене вранці!

Думав слуга, думав, куди б закрити півника, й вирішив замкнути його разом із волами.

Повів слуга півника до стайні, в якій були воли. Просить півень слугу:

— Впусти спершу до стайні мого вуйка ведмедя, а потім я й сам зайду.

Слуга погодився, і зайшли ведмідь з півником у хлів. Півник скочив на перекладинку, що висіла під самою стелею, а ведмідь приступив до роботи. До ранку не залишилося жодного живого вола.

Ще й кості голодний ведмідь обгриз, шкуру пошматував, роги і ратиці по хліву розкидав.

Рано-вранці, тільки зазоріло, вилетів півень на ворота під самим царським вікном і заспівав:

— Кукуріку, я тут, світлий царю! Тепер уже справді розізлився цар. Йому снився чарівний сон, а півень розбудив його.

— Замкни цього півня, коли ні, то накажу замкнути тебе до в'язниці! — каже цар слугі.

— Замикали ми вже того півня й до курника, й до стайні, й до хліва. Та він все тікає! Що з ним робити зараз?

— Замкніть його до казни. В казні ковані двері, звідти не втече! — наказав цар.

Замкнули півня до казни. Всю ніч там півень орудував. Всі гроші поклював, всі коштовності поковтав. Не залишилося в казні й ламаного крейцера.

Рано-вранці півень вилетів надвір через віконну решітку, стрибнув на царські ворота й кукурікає:

— Кукуріку, будь здоровий, світлий цар!

— Піймайте того півня й відрубайте йому голову! — лютував цар.

Кинулось за півнем все царське військо, та півень не ждав, щоб йому голову відрубали. Він стрибав через луки і поля, через яруги, перелітав через ріки, скакав через гори. Ведмідь, вовк і лисиця — слідом за півником. У густому лісі залишився ведмідь, у глибокій ярузі залишилися лисичка, в лісі над полониною затаївся вовк.

Загубив по дорозі півник одного крейцера. Загубив би й інші коштовності, та близько була дідова хата. Півник стрибнув на вікно й закукурікав:

— Кукуріку, простели, діду, плахту!

Тільки дід простелив плахту, півник трусонув крильцями, почали з нього сипатися дорогоцінності. Сипались до тих пір, поки не заповнили всю хату.

Пішов дід до баби, позичив мірку, щоб поміряти свої скарби, коли вже полічити не можна.

— Для чого тобі, діду, мірка? — питає баба.

— Вийняв я з ями картоплю, хочу поміряти! — відповідає дід.

Та баба не повірила дідові. Дуже хотіла баба знати, яку то картоплю буде міряти дід. Капнула на дно мірки смоли. Дід скарби міряв і на дно мірки приліпився золотий крейцер.

Побачила його баба й доти діда просила, поки не розказав їй всю правду. Розізлилася баба на свою курочку за те, що вона їй кожного дня несе тільки одне яєчко, й прогнала. Хай, мовляв, іде в світ, як півник, найматися на службу. Пішла курочка лугом, полем і знайшла той золотий крейцер, що півник загубив. Проковтнула курочка крейцер і повернулася додому.

— Стели плахту! — кричить курочка бабі.

Баба дуже зраділа. Збрала всі плахти, які тільки мала на господарстві. Стрибнула курочка на плахту, трусонула крильцями, закудкудахкала, та випав з неї тільки один крейцер. Розізлилася баба на курочку й зарізала її.

Довго жила баба на той крейцер, що прилип до дна мірки, й на той, що курочка принесла. Нарешті дід взяв бабу до себе, і стали вони жити разом.

Певно, добре їм ведеться, бо той півник часто стрибає на дідове підвіконня і співає:

— Кукуріку, простели, діду, плахту! - Спробуйте і ви простелити, можливо, і вам півень насипле

золота!